

Nieuwsbrief juni 2020

Zwangerschapsverlof Mariël

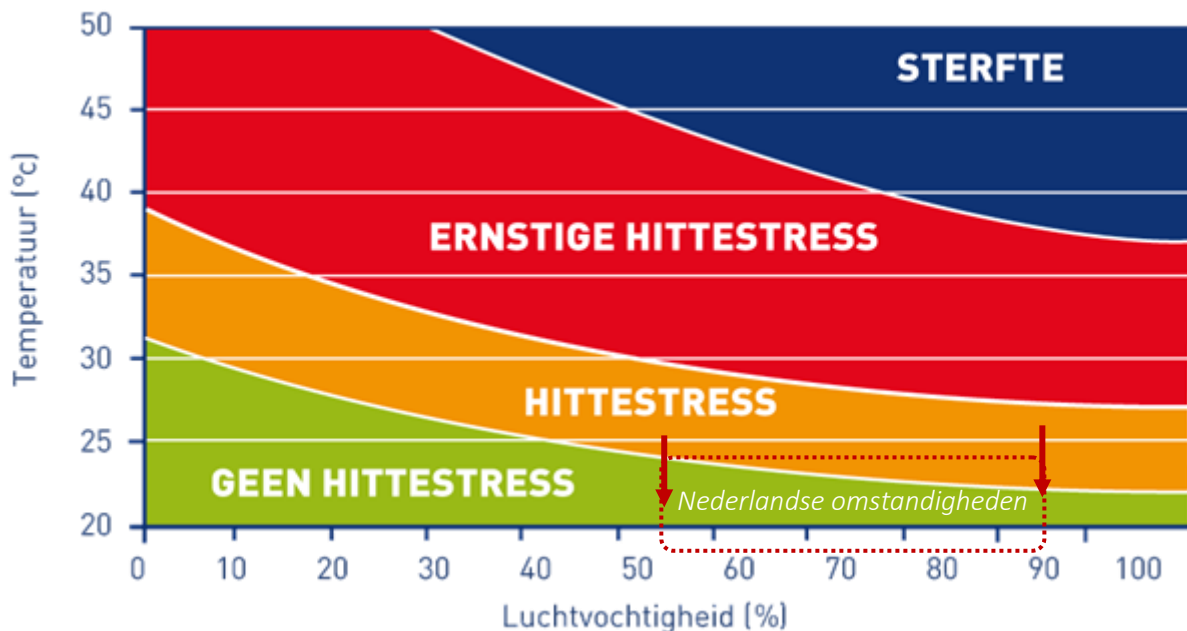
Halverwege deze maand gaat Mariël met zwangerschapsverlof. Wij wensen haar veel succes met de laatste weken en hopen begin augustus een kleine Hesselink jr. te mogen verwelkomen. Vanaf half oktober zal Mariël weer aan het werk gaan. Tijdens deze periode zal Suzan Assink (foto) ons team komen versterken. Hier zijn we erg blij mee en wensen haar veel succes.

Hittestress

Door de jaren heen is dit onderwerp al meerdere keren besproken in de nieuwsbrief. De ernst/gevolgen van hittestress zijn ons de afgelopen jaren steeds duidelijker geworden. Vorig jaar juli bereikten we zelfs een warmterecord in Twente van boven de 40°C.

Hittestress treedt niet alleen op tijdens die paar tropische zomerdagen dat de temperatuur boven de 30 graden is. Bij een temperatuur van 23 graden en een hoge luchtvochtigheid (>80%) kunnen koeien al last hebben van hittestress. Dit geldt niet alleen voor de melkgevende koeien. Denk ook aan de het jongvee en vooral ook aan de droogstaande koeien en de jongste kalveren.

Hittestress kan zorgen voor verminderde voeropname en pensverzuring, met een grotere kans op melkproductiedaling, uierontsteking en klauwproblemen. We zien elk jaar dat het percentage drachtig geworden dieren na een hitte periode tegenvalt. Door vooraf maatregelen te nemen kunnen veel problemen worden voorkomen.

Droge koeien

Begin als eerste de huisvesting van de droogstandsgroep en de afkalfplekken extra ruim, comfortabel en koel te maken! Optimale voeropname en een rustige fijne ligplek zijn topprioriteit. Vooral de verminderde voeropname tijdens de droogstand geeft naderhand veel problemen met opstarten; de negatieve energiebalans zal veel extremer zijn met alle gevolgen van dien (nageboorte / mastitis / klauwproblemen / slepende melkziekte / lebmaag etc.).

Het is raadzaam om nu sneller een Kexxtone-bolus in te zetten. Bij enige twijfel of een koe baat kan hebben bij een Kexxtone of niet, doen! Puur om de diepte van de negatieve energiebalans te beperken en de negatieve gevolgen hiervan te voorkomen.

Hittestress in de droogstand heeft ook een grote invloed op de volgende generatie. Kalveren van koeien die in hun droogstand last hadden van hittestress, hebben een lager geboorte- en speengewicht en geven tijdens hun eerste lactatie zo'n 1.100 tot 1.300 kg melk minder. De biest van koeien welke geen hittestress ervaren in de droogstand ten opzichte van koeien welke daar wel last van hebben, bevat tot

50 procent meer IgG's (antistoffen). Daarnaast is de opname-efficiëntie (van het pasgeboren kalf) van deze IgG's is 15% hoger.

Als hittestress niet goed te voorkomen is, zet dan zomerkalvende koeien één tot twee weken eerder droog. Veelal kalven deze koeien eerder. Verder is het bij deze koeien verstandig na te denken over het inseminatiemoment, zodat de afkalfdatum in de volgende lactatie niet in de warme maanden valt.

Voeding en water

Tijdens periodes van hittestress neemt de vochtbehoefte van ca. 100 naar meer dan 200 liter per koe per dag toe. Zorg dus voor goed toegankelijke en schone waterbakken met voldoende fris drinkwater. Controleer dagelijks of de drinkbakken goed schoon zijn. Gebruik ruime frisse voorraadbakken of sneldrinkers met een toevoer van minimaal 15-20 liter per minuut. Gebruik geen klepelbakjes. Door het warme weer kan er gemakkelijk broei optreden in de kuil of in het voer dat voor het voerhek ligt. Stimuleer de ruwvoeropname door regelmatig vers voer aan te bieden. Dit kan door vaker per dag of door 's avonds te voeren, accepteer meer restvoer en verwijder dit dagelijks. Zorg voor een echt schone voergoot.

Pas het rantsoen aan door de buffercapaciteit te verhogen om pensverzuring te voorkomen. Voer gedurende de gehele zomerperiode buffer (NatriumBicarbonaat) ter ondersteuning. Tijdens periodes van hittestress verhoogt u de dosering. Blijf de verhoogde dosering buffer doorvoeren tot één week na de hittestressperiode.

Siësta-beweiding: Weid de koeien bij warm weer bij voorkeur 's morgens vroeg of 's avonds na het melken. Bij hele warme periodes is het verstandig de koeien 's nachts te weiden. Het is erg belangrijk om vaste tijden van voeren en beweiden aan te houden.

Huisvesting

Bij hoge temperaturen is het belangrijk dat dieren binnen gehuisvest kunnen worden. Dit in verband met schaduw, schone ligplekken, voldoende water en mogelijkheid tot bijvoeren.

Tijdens de warme periode is het van belang de stal zo koel mogelijk te houden middels bijvoorbeeld: 1. *extra ventilatie en/of* 2. *het blinderen van lichtplaten*. Denk hierbij vooral aan de plekken waar de koeien dicht op elkaar staan (voerhek/wachtruimte)! Drijf de koeien niet teveel open.

Wees daarnaast actief met vliegenbestrijding. Veel vliegen geeft onrust/irritatie bij de koeien. Ze blijven minder lang liggen en bewegen meer. Op hete dagen is rust en kalmte bij het vee juist erg belangrijk. Deltanil is een pour-on middel voor het bestrijden van vliegen, teken, muggen en luizen en heeft een werkingsduur tot 8 weken.

Kalveren

Kalveren hebben net zo goed last van de hitte als het melkgevende vee. Advies is om vanaf dag 0 beschikking te geven tot vers water en dit water elke dag te verversen. Daarnaast is het verstandig vaker per dag melk voeren, waarbij de totale melkgift per dag verhoogd wordt. Veel energie gaat namelijk verloren met het afkoelen van de lichaamstemperatuur. Dit gaat ten koste van groei. U drinkt toch ook niet tijdens warme dagen, net als veel kalveren 's ochtends en 's avonds alleen een glas melk en de rest van de dag niets?

Op dagen met een buitentemperatuur van 30 graden Celsius en een felle zon kan de temperatuur in een kalveriglo welke pal in de zon staat stijgen tot boven de 50 graden Celsius.

Wist u dat?

- Mariël momenteel sneller last heeft van hittestress omdat ze hoog zwanger is? (droogstaande koe)
- Suzan sneller last heeft van hittestress omdat alles nog nieuw is? (vaarzen introductie koppel)
- Luc sneller last heeft van hittestress omdat hij kaal is? (zonnestraling weidegang)
- Huub sneller last heeft van hittestress omdat de ramen van z'n auto vaak openstaan? (vliegen overlast)
- Ruurd sneller last heeft van hittestress omdat hij in een zwarte auto rijdt? (opwarmen kalveriglo's)

Met vriendelijke groet,

Team rundveedierenartsen Dierenkliniek Oldenzaal-Losser

